

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Waldemar Płóciennik

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **M. M.**,

skazanego z art. 258 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 24 kwietnia 2024 r.,

kwestii wznowienia postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego

w Szczecinie z dnia 1 lutego 2022 r., sygn. akt II AKa 155/21,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 4 lutego 2021 r., sygn. akt III K 310/15,

1) wznowia postępowanie i uchyla zaskarżony wyrok w części utrzymującej w mocy pkt II wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 4 lutego 2021 r., sygn. akt III K 310/15

2) uchyla pkt II wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 4 lutego 2021 r., sygn. akt III K 310/15 i w tym zakresie na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. umarza postępowanie.

3) zarządza zwrot opłaty od wniosku uiszczonej przez wnioskodawcę,

4) kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 4 lutego 2021 r. (sygn. III K 310/15), oskarżonego M. M. uznano za winnego popełnienia czynów: z art. 258 § 1 i 3 k.k., za który wymierzono karę 4 lat pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 300 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł, z art. 65 § 1 k.k.s. w zb. z art. 91 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1, 2, 5 k.k.s., za który wymierzono karę roku pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 350 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł, z art. 65 § 1 k.k.s. w zb. z art. 91 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1, 2, 5 k.k.s., za który wymierzono karę roku pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 300 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł, z art. 65 § 1 k.k.s. w zb. z art. 91 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1, 2, 5 k.k.s., za który wymierzono karę roku pozbawienia wolności i grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł, z art. 65 § 1 k.k.s. w zb. z art. 91 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1, 2, 5 k.k.s., za który wymierzono karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 500 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł. Wobec oskarżonego orzeczono karę łączną 5 lat pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 700 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł, zaliczono tymczasowe aresztowanie na poczet kary pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji złożonej przez obrońcę oskarżonego, wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 1 lutego 2022 r. (sygn. II AKa 155/21), wyrok uchylono i przekazano do ponownego rozpoznania w części dotyczącej czynu opisanego w punkcie VI części wstępnej wyroku, zmieniono także wyrok w ten sposób, że uchylono kary łączne wobec M. M., zmodyfikowano wobec niego opis czynu z punktu I części wstępnej w ten sposób, że zmieniono wartość uszczuplonych należności podatkowych i przyjęto, że oskarżony działał w grupie przestępczej, ale

nią nie kierował kwalifikując czyn z art. 258 § 1 k.k. i obniżając za ten czyn karę do roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 100 stawek dziennych grzywny po 100 zł, orzeczono nowe kary łączne: 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 600 stawek dziennych grzywny po 100 zł, zaś w pozostałym zakresie utrzymano wyrok w mocy.

Obrońca skazanego M. M. zaskarżył kasacją wyrok w części. Postanowieniem z dnia 16 listopada 2022 r. (sygn. akt III KK 502/22) Sąd Najwyższy oddalił kasację jako oczywiście bezzasadną.

Obrońca skazanego wniósł następnie o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie pod sygn. akt II AKa 155/21 z uwagi na ujawnienie uchybienia wskazanego w art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k. w zakresie przedawnienia karalności czynu objętego wyrokiem łącznym – tj. czynu popełnionego w dniu 11 lutego 2011 r. z art. 65 § 1 k.k.s. w zb. z art. 91 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1, 2, 5 k.k.s., wskazanego w pkt II sentencji wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie (sygn. akt III K 310/15) oraz o uchylenie wyroku tego Sądu w zakresie pkt II sentencji orzeczenia i umorzenie postępowania z powodu przedawnienia karalności tego czynu, a także o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 1 lutego 2022 r. (sygn. akt II AKa 155/21) w zakresie pkt II ppkt 3 sentencji orzeczenia w odniesieniu do wymiaru kary łącznej. Podstawą złożonego w niniejszej sprawie wniosku obrońca skazanego uczynił art. 540 § 2 k.p.k., który stanowi, że postępowanie wznowia się na korzyść oskarżonego, jeżeli Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą przepisu prawnego, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania jest zasadny i zasługuje na uwzględnienie.

W Dzienniku Ustaw za rok 2023 pod pozycją 2740 opublikowano sentencję orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2023 r., sygn. akt P 12/23, z której wynika, że art. 15 zwr¹ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczegółowych

rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1327 ze zm.) jest niezgodny z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 45 ust. 1 i art. 92 ust. 1 Konstytucji.

Zgodnie z art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, orzeczenie Trybunału o niezgodności z ustawą zasadniczą przepisu, na podstawie którego wydane zostało prawomocne orzeczenie sądowe, stanowi podstawę do wznowienia postępowania w trybie i na zasadach określonych we właściwych dla tego postępowania przepisach. W postępowaniu karnym, zgodnie z treścią art. 540 § 2 k.p.k. postępowanie wznowia się na korzyść strony, jeżeli Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą przepisu prawnego, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Przepis art. 15zzr¹ wspomnianej wcześniej ustawy covidowej skutkujący przedłużeniem okresu przedawnienia karalności, był podstawą dla uznania przez Sąd odwoławczy, że nie doszło do takiego przedawnienia w zakresie przypisanego skazanemu czynu z art. 65 § 1 k.k.s. W chwili jego popełnienia czyn ten zagrożony był karą do lat 3 pozbawienia wolności. Zgodnie z art. 44 ust 1 pkt 1 k.k.s - karalność czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności do lat 3 ustaje po upływie 5 lat od jego popełnienia, zaś zgodnie z § 3 tego przepisu - bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z końcem roku w którym upłynął termin płatności należności. Z uwagi na fakt, iż w tym czasie zostało wszczęte postępowanie, karalność popełnionego czynu ustała z upływem 5 lat od zakończenia tego okresu. (art. 44 § 5 k.k.s.). Gdyby więc nie obowiązywanie uchylonego art. 15zzr¹ tzw. ustawy covidowej, Sąd odwoławczy, orzekając w dniu 1 lutego 2022 r., musiałby przyjąć, że w styczniu 2022 r. doszło do upływu łącznego 10-letniego okresu przedawnienia karalności czynu z punktu II wyroku Sądu I instancji, który to czyn został popełniony w dniu 11 lutego 2011 r.

Wobec spełnienia wszystkich, wymaganych treścią art. 540 § 2 k.p.k., przesłanek warunkujących możliwość wznowienia - w oparciu o ten przepis - postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 1 lutego 2022 r. (sygn. akt II AKa 155/21), wniosek

obrońcy skazanego, zasługiwał na uwzględnienie, zarówno w zakresie wznowienia postępowania jak również uchylenia wyroku Sądu odwoławczego i Sądu I instancji w zaskarżonej oraz umorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.

Waldemar Płóciennik

Włodzimierz Wróbel

Eugeniusz Wildowicz

[PGW]

[ms]